

Sprawozdanie z działalności Instytutu Historii PAN w 2019 r.

W Instytucie Historii PAN prowadzone były w 2019 r. dwa główne kierunki badań:

I. Prace naukowo-dokumentacyjne

II. Prace naukowo-badawcze

Zadanie I obejmuje następujące obszary badawcze, w skład których wchodziły tematy szczególne:

Obszar 1. Biografistyka

Obszar 2. Prace bibliograficzne

Obszar 3. Studia nad geografią historyczną z elementami źródłoznawstwa

Zadanie II obejmuje następujące obszary badawcze, w skład których wchodziły tematy szczególne:

Obszar 1. Studia źródłoznawcze i edytorskie - średniowiecze i epoka nowożytna

Obszar 2. Studia mediewistyczne

Obszar 3. Studia nowożytne

Obszar 4. Studia nad historią idei XIX-XX w.

Obszar 5. Studia nad historią Europy Wschodniej XIX-XX w.

Obszar 6. Studia nad historią społeczną XIX-XX w.

Obszar 7. Studia nad dziejami dyplomacji i systemów totalitarnych XX w.

Obszar 8. Studia nad historią Polski w II połowie XX w.

Obszar 9. Studia nad dziejami Pomorza

W roku 2019 realizowaliśmy badania korzystając ze środków pochodzących z różnych strumieni finansowania.

1. Podstawowym źródłem finansowania jest subwencja z MNiSW, służąca utrzymaniu potencjału badawczego.
2. Badania finansowane były też ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. W ramach modułu badawczego uwzględniającego projekty o fundamentalnym znaczeniu dla dziedzictwa i kultury narodowej (Dziedzictwo, Fundamenty) realizowaliśmy 12 tematów. Natomiast moduł upowszechniający wyniki polskich badań humanistycznych (Uniwersalia) daje nam możliwość tłumaczenia i

upowszechniania na rynkach zagranicznych prac wcześniej opublikowanych w języku polskim (**18** projektów).

3. Kolejnym źródłem finansowania indywidualnych i zbiorowych projektów badawczych są środki przyznawane 2 razy w roku w procedurze konkursowej przez Narodowe Centrum Nauki. W roku 2019 realizowanych było **31** projektów.
4. Po raz pierwszy w roku 2019 otrzymaliśmy finansowanie **2** projektów z Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. NAWA wspiera wymianę akademicką i współpracę międzynarodową w celu wzmocnienia potencjału polskiej nauki i szkolnictwa wyższego.
5. W roku 2019 pojawiło się także inne nowe źródło finansowania. Otrzymaliśmy z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego środki na wydawanie **12** czasopism w ramach programu „Wsparcie dla czasopism naukowych”

Cały dorobek badawczy IH PAN za miniony rok w ujęciu liczbowym przedstawia się następująco: opublikowano **ponad 600 pozycji**, w tym **60** wydawnictw książkowych (**19** – autorskich i współautorskich, **15** – „warsztatowych”, **19** – redagowanych i współredagowanych oraz **7** – popularno-naukowych), a także **68** artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach zamieszczonych w wykazie czasopism.

Coraz powszechniejsze jest prezentowanie dorobku naukowego w postaci publikacji internetowych.

I

Wybrane wyniki działalności naukowej

Prace zespołów zajmujących się pracami o charakterze warsztatowym i naukowo-dokumentacyjnym w 2019 r finansowane były ze środków subwencji oraz ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

W ramach finansowania w ramach Narodowego Programy Rozwoju Humanistyki realizowaliśmy następujące projekty

- „Słownik historyczno-geograficzny ziem polskich w średniowieczu – nowe obszary i kontynuacja”. W stopniu zaawansowanym opracowane zostały hasła do Słownika poznańskiego i krakowskiego. Projekt rozpoczął się w 2015 r. i kończy w październiku 2020 r. Ukazał się *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*. Cz. 5, z. 2 pod red. W. Bukowskiego oraz *Słownik historyczno-geograficzny województwa poznańskiego w średniowieczu*. Cz. 5, z. 4 pod red. T. Jurka.
- „Atlas historyczny Polski XVI wieku – dopełnienie serii”. Przygotowywane są nowe tomy: podlaski, kujawski i pruski. Projekt rozpoczął się w 2015 r. i kończy w październiku 2020 r.
- Od końca 2018 r. realizowany jest przez Pracownię Bibliografii Bieżącej projekt pt. „Dokumentacja dorobku historiografii w zakresie historii Polski – baza danych”. Jest to projekt 5-letni. Jest on częściowo finansowany z NPRH.
- Także od końca 2018 r. Pracownia Bibliografii Retrospektywnej realizuje w ramach NPRH projekt pt. „Opracowanie i wydanie Bibliografii historii Polski XIX i XX wieku. T. III: 1865-1918. Czasopisma, jednodniówki, kalendarze. Wol. 4: Emigracja i Polonia”. Zespół wykonywał w 2019 r. prace nad przygotowaniem kolejnych woluminów. Planowane zakończenie w 2023 r. Projekt częściowo finansowany z NPRH.

Całkowicie z subwencji na utrzymanie potencjału badawczego realizowaliśmy w 2019 r. następujące prace dokumentacyjne:

- *Polski Słownik Biograficzny* – w 2019 roku wydano drukiem zeszyt 214 i 215. Zeszyt 216 jest po korektach i zostanie wydany w 2020 r (z datą 2019). Kontynuowane są prace nad digitalizacją PSB.

W październiku 2018 r. złożony został wniosek w ramach konkursu NPRH na projekt pt. „Badania naukowe w dziedzinie biografistyki historycznej i opracowanie ok. 1300 artykułów biograficznych do publikacji w PSB”. Wniosek został oceniony pozytywnie i z końcem 2019 r. otrzymał finansowanie na realizację projektu. Początek projektu przewidywany na pierwszy kwartał 2020.

Prace realizowane w zakładach i pracowniach naukowo-badawczych w większości realizowane są ze środków subwencji, chociaż finansowanie niektórych dodatkowych prac wspomagane jest z licznych, mniejszych bądź większych projektów w ramach NCN lub NPRH.

Badania z zakresu źródłoznawstwa i edytorstwa (średniowiecze i epoka nowożytna) realizowane są przez Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja Rachuby. Zakończyły się prace nad grantem „Instrukcje ambasadorów rosyjskich w Rzeczypospolitej 1772-1793” pod kier. A. Danilczyka. W ramach finansowania z NPRH realizowany jest grant pt. „Urzędnicy Wielkiego księstwa Litewskiego. Spisy: Ziemia nowogródzka i województwo nowogródzkie XV-XVIII wiek” pod kierunkiem prof. A. Rachuby.

Prace badawcze pracowników zakładu zaowocowały m.in. wydaniem następujących książek: A. Jusupović, *Kronika halicko-wołyńska (Kronika Romanowiczów) w latopisarskiej kolekcji historycznej; Instrukcje i reskrypty do ambasadorów rosyjskich w Rzeczypospolitej w latach 1772-1794*, oprac. A. Danilczyk, Z. Zielińska; *Akta sejmiku kowieńskiego 1733-179*, oprac. M. Jusupović; *Urzędnicy Wielkiego Księstwa Litewskiego. Spisy. T. 5: Ziemia połocka i województwo połockie XIV-XVIII wiek*. Pod red. Henryka Lulewicz, oprac. A. Rachuba; *Korespondencja polityczna Stanisława Augusta. Augustyn Deboli 1782*, oprac. A. Danilczyk, E. Zielińska; *Konfederacja barska 1768-1772*, red. A. Danilczyk; *Polska, Ruś i Węgry: X-XIV wiek*, red. A. Jusupović, D. Dąbrowski, T. Maresz

Badania mediewistyczne realizowane są przez Zakład Studiów Średniowiecznych pod kierunkiem prof. dr. hab. Haliny Manikowskiej. Prowadzone badania były kontynuacją tych prowadzonych w ostatnich latach. Badania indywidualne dotyczą zarówno wczesnego jak i późnego średniowiecza.

W roku 2019 ukazały się następujące pozycje: P. Okniński, *Narodziny miasta komunalnego. Struktury ustrojowe, ramy przestrzenne i podstawy gospodarcze Krakowa w XIII wieku*;

Zespołowym przedsięwzięciem było przygotowanie dla uczczenia jubileuszu prof. Hanny Zaremskiej tomu pod red. H. Manikowskiej *Księga. Teksty o świecie ofiarowane Hannie Zaremskiej*.

Ponadto historiografia średniowieczna wzbogaciła się o takie pozycje jak: T. Jurek, *Dziedzic Królestwa Polskiego. Książę glogowski Henryk (1274-1309)*. Wyd. 4.; *Najdawniejsze*

przywileje królewskiego miasta Bielska z XV i XVI wieku, oprac. W. Bukowski, D. Michalczuk.

Badania dziejów nowożytnych prowadzone są pod kierunkiem prof. dr. hab. Wojciecha Kriegseisena. Prace badawcze zakładu nadal koncentrują się wokół dziejów kultury politycznej Rzeczypospolitej szlacheckiej XVII i XVIII w. oraz historii społecznej. W roku 2019 ukazały się m.in. *W podróży po Europie. Studia z dziejów kultury nowożytnej*, red. W. Tygielski, A. Kalinowska; *Ludwika Maria Gonzaga (1611-1667). Między Paryżem a Warszawą*, red. A. Kalinowska, P. Tyszka; *Social and Cultural Relations in the Grand Duchy of Lithuania. Microhistories*, red. W. Pawlikowska-Butterwick, R. Butterwick-Pawlikowski.

Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji pod kierunkiem prof. dr. hab. Macieja Janowskiego prowadzi studia nad historią idei XIX-XX w. Prace przebiegały wielotorowo. Z jednej strony trwały badania zapoczątkowane przez prof. W. Śliwowską nad zesłańcami syberyjskimi. Z drugiej strony rozwijają się badania nad historią intelektualną XIX i XX w. Większość pracowników zakładu była zaangażowana w realizację grantu NCN „Historia pojęć społeczno-politycznych w Polsce”, który zakończył się w 2019 r. Realizowane są także projekty indywidualne.

Prace badawcze przyniosły w 2019 r. m.in. następujące publikacje: I. Dadej, *Beruf und Berufung transnational. Deutsche und polnische Akademikerinnen in der Zwischenkriegszeit*; M. Górny, *Science embattled. Eastern European intellectuals and the Great War*; M. Górny, *Vaterlandszeichner. Geografen und Grenzen im Zwischenkriegseuropa*; A. Kozuchowski, *Unintended Affinities. Nineteenth-Century German and Polish Historians on the Holy Roman Empire and the Polish-Lithuanian Commonwealth*; M. Kulik, *Armia rosyjska w Królestwie Polskim w latach 1815-1856*; D. Łukasiewicz, *Balwierze, cyrulicy, wyrwizęby. Z dziejów choroby i zdrowia*; A. Wierzbicki, *Jak powstało państwo polskie? Hipoteza podboju w historiografii polskiej XIX i XX wieku*; *Architektura w mieście, architektura dla miasta. T. 2: Przestrzeń publiczna w miastach ziem polskich w „długim” dziewiętnastym wieku*, red. A. Łupienko, A. Zabłocka-Kos.

Studia nad historią społeczną XIX-XX w. prowadzone są przez zakład kierowany przez prof. dr. hab. Włodzimierza Mędrzeckiego. Po zakończeniu zespołowych grantów badawczych zostały podjęte prace nad rozpoczęciem nowych szeroko zakrojonych projektów. Realizowane są też indywidualne zadania badawcze prowadzone przez pracowników w

ramach wieloletniego planu badań naukowych. Trzecim polem aktywności jest kształcenie młodej kadry naukowej. Niezmiennie pracuje seminarium doktoranckie z zakresu historii społecznej i antropologii historycznej XIX i XX w.

Opublikowano m.in.: A. Landau-Czajka, *Wielki „Mały Przegląd”. Społeczeństwo i życie codzienne w II Rzeczypospolitej w oczach korespondentów „Małego Przeglądu”; Wokół nowej syntezy dziejów Drugiej Rzeczypospolitej*, Metamorfozy Społeczne T.22, red W. Mędrzecki;

Powstała także tematycznie związana z historią społeczną publikacja: A. Barzycka-Paździor, *Ojcostwo w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku. Szkice z dziejów rodziny galicyjskiej*.

Studia nad historią Europy Wschodniej XIX-XX w. prowadziła Pracownia Historii Europy Wschodniej i Studiów nad Imperiami XIX i XX wieku pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja Nowaka. Realizowany jest pod kier. prof. T. Epszteina grant pt. „Internetowy Atlas Polski Niepodległej” uzyskany w konkursie ministerstwa „Szlakami Polski Niepodległej”. W roku 2019 zakończyły się prace nad dużym projektem „Pierwsza niemiecka okupacja realizowanym w ramach NPRH pod kier. prof. G. Kucharczyka.

Jako efekt prac badawczych ukazały się między innymi: *Prusy w Rzeszy Niemieckiej (1871-1947)*, red. G. Kucharczyk; *Pierwsza niemiecka okupacja. Królestwo Polskie i kresy wschodnie pod okupacją mocarstw centralnych 1914-1918*, red. G. Kucharczyk; *Pisma Emanuela Ringelbluma z bunkra. Oprac. ... Warszawa 2018 Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma*; oprac T. Epsztein; *90 lat tradycji. Z dziejów Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Choceniu*, red. M. Raczkowski;

W roku 2019 ważną część aktywności naukowej pracowników było podtrzymanie rytmicznej edycji i poziomu naukowego „Studiów z dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”

Pracownia kierowana przez prof. dr. hab. Marka Kornata prowadziła badania nad dziejami dyplomacji i systemów totalitarnych XX w. Prace przebiegały pod znakiem kontynuacji rozpoczętych wcześniej badań.

W ramach prac zespołowych kolejny już rok realizowany jest projekt uzyskany ze środków NPRH pt.: „Protokoły Rady Ministrów RP w latach 1918-1923”

Prace badawcze zaowocowały następującymi publikacjami: A. Cieślik, *Czerwona Pomoc w Polsce 1924-1938. Przybudówka – przykrywka – przyczółek*; M. Gmurczyk-Wrońska, *Stanisław Patek in Diplomacy and Politics (1914-1939). From the History of Polish*

Diplomacy;

Studia nad historią Polski w II połowie XX w. prowadzą pracownicy Zakładu nad Dziejami Polski po 1945 r. pod kierunkiem prof. dr. hab. Jerzego Eislera.

W 2019 r. pracownicy zakładu przygotowali do druku 17-ty numer rocznika „Polska 1944/45-1989. Studia i materiały” i zaczęli prace nad kolejnym.

Aktywność badawcza zaowocowała ukazaniem się następujących pozycji:

A. Jarosz, E. Szpak, *Listy do władzy 1945-1989. Studia przypadków* (współautor); P. Wasiak, *Kontakty między artystami wizualnymi z Polski, Węgier, Czechosłowacji i NRD w latach 1970-1989*; *Listy do władz centralnych w Polsce 1944-1989* (przewodnik). *Letters to the Central Authorities in Poland, 1945-1989* (Guidebook), współoprac. D. Jarosz, E. Szpak

Studia nad dziejami Pomorza realizowane są w dwóch pracowniach Zakładu Dziejów Pomorza: Pracowni Historii Pomorza i Krajów Bałtyckich kierowanej przez dr. hab. prof. IH PAN Przemysława Olstowskiego oraz Pracowni Historii Gdańska i Dziejów Morskich Polski kierowanej przez prof. dr. hab. Edmunda Kizika.

W Pracowni Historii Pomorza i Krajów Bałtyckich realizowane były prace typu słownikowego i dokumentacyjnego a także prace o charakterze monograficznym.

Ukazały się: *Szlachta polsko-inflancka wobec przełomu. Materiały z dyneburskich akt grodzkich i ziemskich z lat 1764-1775*, oprac. B. Dybaś, P. Jeziorski; *Przy boku króla Stanisława Leszczyńskiego (1706-1709). T. 1: Wyprawy do Saksonii i Litwy w latach 1706-1708. Listy królewskich sekretarzy Samuela Kazimierza Szwykowskiego i Józafata Michała Karpia oraz fragmenty z gazet pisanych i diariuszy*, oprac. J. Dygdała; *Przy boku króla Stanisława Leszczyńskiego (1706-1709). T. 2: W wędrówkach po Polsce między Gdańskiem a Lwowem w latach 1708-1709. Listy królewskiego sekretarza Józafata Michała Karpia oraz fragmenty z gazet pisanych i diariusz*, oprac. J. Dygdała; *Akta sejmikowe województw poznańskiego i kaliskiego. Lata 1676-1695*, oprac. A. Kamiński; *Stare Przedmieście*; red J. Dargacz; *Lehrbücher für den Geschichtsunterricht in Galizien*, red B. Dybaś, I. Kąkolewski; *Pamięć miasta. Honorowi obywatele Inowrocławia*, red T. Łaskiewicz;

Do podstawowych zadań Pracowni Historii Gdańska i Dziejów Morskich Polski należą prace związane ze studiami nad dziejami Gdańska na tle historii regionu nadbałtyckiego oraz dziejami Polski nad morzem. W ramach zakończonego projektu NCN „Dom gdański i jego mieszkańcy od późnego średniowiecza do połowy XIX w.” przygotowywana jest synteza pod redakcją E. Kizika, która ukaze w 2020 r.

Zredagowano materiały do tomu 5 Studiów i materiałów do dziejów domu gdańskiego. Zostanie opublikowany w 2020 r. W 2019 r. zakończyła się realizacja projektu NCN „Święto władzy. Ceremonie publiczne w wielkich miastach Prus Królewskich w XVI-XVIII wieku. Studium z kształtowania się nowożytnej kultury ceremonialnej” realizowanego pod kier. prof. E. Kizika.

Pracownicy w dalszym ciągu pracują długoletnim przedsięwzięciem badawczym pt. Historia Gdańska t. 6 (cz.1 1945-1970 oraz cz.2. 1970-1990)

Prowadzone są także indywidualne badania. Efektem są publikacje: *Wokół Wielkiej Synagogi w Gdańsku. Studia z dziejów lokalnej społeczności żydowskiej*, red E. Barylewska-Szymańska; *Gdańsk, dawniej Danzig. Miasto – ludzie – pamięć*, red E. Kizik, S. Bykowska

Do najbardziej znaczących badawczych i edytorskich osiągnięć roku 2019 należy zaliczyć przede wszystkim:

- **Iwona Dadej**, *Beruf und Berufung transnational. Deutsche und polnische Akademikerinnen in der Zwischenkriegszeit*
- **Tadeusz Epsztejn** (oprac.) *Pisma Emanuela Ringelbluma z bunkra. Oprac. ... Warszawa 2018 Żydowski Instytut Historyczny im. Emanuela Ringelbluma*
- **Maciej Górny**, *Science embattled. Eastern European intellectuals and the Great War*
- **Monika Jusupović**, *Akta sejmiku kowieńskiego 1733-1795*
- **Adam Kożuchowski**, *Unintended Affinities. Nineteenth-Century German and Polish Historians on the Holy Roman Empire and the Polish-Lithuanian Commonwealth*
- **Aleksander Łupienko** (red.), *Architektura w mieście, architektura dla miasta. T. 2: Przestrzeń publiczna w miastach ziem polskich w „długim” dziewiętnastym wieku*
- **Andrzej Nowak**, *O historii nie dla idiotów. Rozmowy i przypadki*
- **Piotr Okniński**, *Narodziny miasta komunalnego. Struktury ustrojowe, ramy przestrzenne i podstawy gospodarcze Krakowa w XIII wieku*
- **Andrzej Wierzbicki**, *Jak powstało państwo polskie? Hipoteza podboju w historiografii polskiej XIX i XX wieku*
- **Ewa Zielińska** (oprac.), *Korespondencja polityczna Stanisława Augusta. Augustyn Deboli 1782.*

II

Tytuły i stopnie naukowe pracowników IH PAN

uzyskane w 2019 r.

Habilitacje – główne osiągnięcie:

- **Robert Kasperski** - *Reges et gentes. Studia nad dyskursem legitymizującym władzę nad wspólnotami wyobrażonymi oraz strategiami ich konstruowania we wczesnym średniowieczu (VI-VII w.)*
- **Ewelina Szpak** - *Chory człowiek jest wtedy jak coś go boli. Społeczno-kulturowa historia zdrowia i choroby na wsi w Polsce Ludowej*

Doktoraty:

brak

Wykaz doktoratów uzyskanych w 2019 r. w ramach studiów doktoranckich pod kierunkiem promotora z IH PAN:

- **Krzysztof Zwierz** - Miasto sejmowe Warszawa. Polityczne uwarunkowania rozwoju miasta w latach 1570-1655

- **Wojciech Kapica** - Franciszek Ryszka (1924-1998). Próba biografii

- **Tomasz Leszkowicz** - Ludowe Wojsko Polskie jako instytucja polityki pamięci historycznej 1956-1981

III

Projekty badawcze realizowane w 2019 r.

1. W ramach subwencji z ministerstwa w poszczególnych zakładach i pracowniach

Zakład Polskiego Słownika Biograficznego

-Projekt realizowany przez pracowników zakładu pt. „Wydawanie kolejnych zeszytów Polskiego Słownika Biograficznego, finansowany był w całości z subwencji.

Pracownia Bibliografii Bieżącej

- Projekt realizowany przez pracowników pracowni pt. „Bieżąca bibliografia historii polskiej” finansowany częściowo z subwencji (ze wsparciem z NPRH) .

Pracownia Bibliografii Retrospektywnej XIX i XX w.

- Gromadzenie materiałów dotyczących sprawozdań z czynności polskich instytucji polskich działających w l. 1865-1918 na terenie trzech zaborów oraz instytucji emigracyjnych i polonijnych działających na terenie innych krajów europejskich, a także Azji i obu Ameryk –, mgr Anna Cholewa-Adamczyk, mgr Marlena Kapica-Jezińska, mgr Elżbieta Nowosielska, mgr Katarzyna Sulej, mgr Klaudia Wakułowska-Kapcia. Projekt realizowany częściowo z subwencji (ze wsparciem z NPRH)

Zakład Badań Źródłoznawczych i Edytorstwa

- Metryka Litewska. Rejestry podymnego Wlk. Ks. Lit. - prof. Andrzej Rachuba, dr hab. prof. IH PAN Henryk Lulewicz
- Urzędnicy Wielkiego Księstwa Litewskiego. Ziemia brzeska i województwo brzeskie - prof. Andrzej Rachuba, dr hab. prof. IH PAN Henryk Lulewicz
- Obieg pieniężny w Wielkim Księstwie Litewskim XIV-XV w. - dr Jacek Adamczyk
- Rosja wobec Rzeczypospolitej w okresie konfederacji targowickiej - dr Adam Danilczyk
- Kronika halicko-wołyńska w kolekcji historycznej – dr Adrian Jusupović
- Edycja krytyczna Powieści dorocznej – dr Adrian Jusupović
- Geneza partii dworskiej na Litwie w czasach Stanisława Augusta – dr Monika Jusupović
- Statuty prowincjonalne arcybiskupów gnieźnieńskich XII i XIV w i statuty legatów papieskich promulgowanych dla Polski – prof. Pavel Krafl
- Społeczna i geograficzna mobilność rzymskokatolickiego duchowieństwa Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI w do pierwszej połowy XVII w. – dr Wioletta Pawlikowska-Butterwick
- Kariery późnorenansowych biskupów-senatorów Wielkiego Księstwa Litewskiego na tle karier biskupów koronnych - dr Wioletta Pawlikowska-Butterwick
- Prestiż i hierarchia w środowisku wyższych duchownych katolickich Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI do pierwszej połowy XVII w - dr Wioletta Pawlikowska-Butterwick
- Dzieje unii polsko-litewskiej w latach 1492-1569. Od uni dynastycznej do realnej – dr Dominik Szulc
- Edycja korespondencji Stanisława Augusta z Philippe Mazzeim – dr Ewa Zielińska

Zakład Studiów Średniowiecznych

- Kultura polityczna monarchii piastowskiej we wcześniejszym średniowieczu - prof. dr hab. Zbigniew Dalewski
- Społeczno-polityczna historia Polski na podstawie spisów liturgicznych (od pocz XIV w) – dr Paweł Figurski
- Król Konrad I – dr Antoni Grabowski
- Historia Gotów ze Skandzy - dr Robert Kasperski
- Kultura miejska późnego średniowiecza. - prof. Halina Manikowska
- Pasja z Tegernsee: wymowa ideowa - prof. Roman Michałowski
- Rola przestrzeni w kształtowaniu pamięci zbiorowej i tożsamości politycznej średniowiecznego miasta - dr Piotr Okniński
- Postrzeganie ludności niemieckiej w XV i XVI-wiecznym Krakowie - dr Piotr Okniński
- Żydzi w średniowiecznej Wielkopolsce - prof. Hanna Zaremska

Zakład Słownika Historyczno-Geograficznego Ziem Polskich w Średniowieczu

- Uniwersytet Krakowski w średniowieczu organizacja, finanse i ludzie – dr Waldemar Bukowski
- Unicy kapłani brzeskiej części diecezji włodzimierskiej XVII-XVIII wieku. – dr Andrzej Buczyło
- Późnośredniowieczny Poznań, środowiska kleru diecezji poznańskiej- dr Paweł Dembiński
- Ród Grabiów na Podlasiu i północno-wschodnim Mazowszu do połowy XVI wieku – dr Tomasz Jaszczolt
- Źródła do dziejów Śląska i Wielkopolski - prof. Tomasz Jurek
- Mikołaj Pleszewski – chorąży kaliski (zm1465) i jego krąg rodzinny– mgr Adam Kozak
- Krajobraz naturalny i osadnictwo Krakowa w średniowieczu - dr Jacek Laberschek
- Księżna Anna Radziwiłłówna i jej regencja na Mazowszu 1503-1518 - mgr Marta Piber-Zbieranowska

- Rycerstwo małopolskie w średniowieczu - dr Franciszek Sikora
- Kartoteka konfederatów z r. 1439 – dr Franciszek Sikora
- Finanse miast polskich w XIV-XV w. – dr Michał Schmidt
- Osadnictwo i własność ziemiska na Rusi Czerwonej XIV-XVI w. - mgr Janusz Szyszka
- Genealogia rodziny Wierzyńków w średniowieczu – mgr Patrycja Wiencierz
- Projekt realizowany przez pracowników zakładu pt. „Słownik historyczno-geograficzny ziem polskich w średniowieczu – nowe obszary i kontynuacja.” – współfinansowany z dotacji bazowej

Zakład Studiów Nowożytnych

- Żydzi w miastach prywatnych w XVII w. - dr Maria Cieśla
- Prestiż imperium jako ważny czynnik w polityce Rosji w pierwszych latach panowania Katarzyny II na przykładzie tzw. Sprawy dysydenckiej. - dr Dorota Dukwicz
- Włoska kultura intelektualna w Polsce XIV-XVI – dr Anna Horeczy
- Miejsce Rzeczypospolitej w obiegu informacji w Anglii w XVII w. - dr Anna Kalinowska
- Mobilność społeczna patrycjatu wielkich miast Rzeczypospolitej w XVII i Pierwszej połowie XVIII wieku. - prof. Andrzej Karpiński
- Komunikacja transgraniczna i wzajemne stosunki elit na pograniczu Imperium Osmańskiego i Rzeczypospolitej w I poł XVII w. - prof. Dariusz Kołodziejczyk
- Studia nad wybranymi zagadnieniami dziejów politycznych i kultury politycznej Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVIII w. - prof. Wojciech Kriegseisen
- Socjotopografia Warszawy w XVIII w. – dr Marta Kuc-Czerep
- Choroby chłopskie a dolegliwości szlacheckie w świetle XVI-XVIII wiecznej medycyny w Rzeczypospolitej – dr Elżbieta Nowosielska
- Wyższe duchowieństwo w II poł. XVI w i I poł XVII w - prof. Edward Opaliński
- Mobilność społeczna elity władzy w II poł XVI w. i I poł XVII w. - prof. Edward Opaliński
- Mobilność społeczna na wsi polskiej XVII-XVIII w. - dr hab. prof. IH PAN Tomasz Wiślicz-Iwańczyk

Zakład Atlasu Historycznego

- Projekt realizowany przez pracowników zakładu pt. „Atlas historyczny Polski XVI wieku – dopełnienie serii - współfinansowany z dotacji bazowej

Zakład Historii Społecznej XIX i XX w.

- Historia małżeństwa w Polsce w XX w. - dr Natalia Jarska
- Społeczeństwo w podręcznikach szkolnych w latach 2000-2020 – prof. dr hab. Anna Landau-Czajka
- Obraz ortodoksyjnych środowisk żydowskich w prasie syjonistycznej XX-lecia międzywojennego - prof. dr hab. Anna Landau-Czajka
- „Etnopolityka”. Studia nad etnosem i rasą w Polsce, polityka i międzynarodowy obieg wiedzy 1918-1958 - dr Olga Linkiewicz
- Historia społeczna Wilna w okresie międzywojennym – prof. Włodzimierz Mędrzecki
- Inteligencja polska w Drugiej Rzeczypospolitej - prof. Włodzimierz Mędrzecki
- Funkcjonowanie małomiasteczkowego środowiska przestępców (zespoły Sądu Pokoju i Sądu Grodzkiego w Otwocku) - dr hab. prof. IH PAN Mateusz Rodak
- Higiena, cielesność w XX w - dr hab. prof. IH PAN Katarzyna Sierakowska
- Rodzina w okresie międzywojennym - dr hab. prof. IH PAN Katarzyna Sierakowska

Zakład Historii Idei i Dziejów Inteligencji w XIX i XX w.

- Zesłańcy polscy po powstaniu styczniowym - mgr Anna Brus
- Krótka historia Żytomierza Apollona Skalkowskiego - mgr Anna Brus
- Historia historiografii w Europie Środkowo-Wschodniej w XX w. - dr hab. prof. IH PAN Maciej Górny
- Kultury kłęski w USA i na ziemiach polskich od 1864 r.- dr hab. prof. IH PAN Maciej Górny
- Historiografia polska, czeska i węgierska na przełomie XIX i XX w. - prof. Maciej Janowski
- Sprawa polska w XIX wieku w Europie - dr hab. Adam Kozuchowski
- Zakon Krzyżacki w historiografii polskiej – dr hab. Adam Kozuchowski
- Społeczna i kulturowa historia faszyzmu w Polsce (1919-1939) - dr hab. Grzegorz Krzywiec
- Kartoteka polskich zesłańców postyczniowych na Syberii – dr Mariusz Kulik
- Warszawska Szkoła Junkrów Piechoty 1864-1887 - dr Mariusz Kulik
- Adam Skalkowski 1877-1951. Biografia – dr hab. prof. IH PAN Dariusz Łukasiewicz
- Rodziny luterzańskie w Królestwie Polskim w XIX w. - dr Aleksander Łupienko
- Inteligencja warszawska drugiej połowy XIX w. - dr hab. prof. IH PAN Magdalena Micińska
- „Hajnt” 1918-1939 - dr hab. prof. IH PAN Joanna Nalewajko-Kulik
- Unieczestwienie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Studia z dziejów polskiej myśli historycznej i politycznej od końca XVIII w do początków XX wieku - prof. Andrzej Wierzbicki
- Stefan Kieniewicz (1907-1992) jako historyk powstań narodowych – dr Marcin Wolniewicz

Pracownia Dziejów Dyplomacji i Systemów Totalitarnych

- Korespondenci zagraniczni prasy polskiej w okresie międzywojennym– dr hab. prof. IH PAN Agnieszka Cieślik
- Polska-Francja 1917-1921. Droga do sojuszu. - dr hab. prof. IH PAN Małgorzata Gmurczyk-Wrońska
- Frank Savery (1883-1965) – dr Magdalena Hułas
- Polityka personalna w ludowym Wojsku Polskim w latach 1945-1950 - dr hab. prof. IH PAN Tadeusz Kondracki
- Ścigacze Polskiej Marynarki Wojennej i ich załogi na wodach brytyjskich w latach 1940-1945 - dr hab. prof. IH PAN Tadeusz Kondracki
- Ład wersalski – geneza, zasady, upadek – prof. dr hab. Marek Kornat
- Polska Odrodzona w oczach Zachodu – prof. dr hab. Marek Kornat
- Polska polityka zagraniczna w latach 1921-1926. Ład międzynarodowy, idee, realizacja– prof. dr hab. Marek Kornat
- Ruch prometejski w okresie II Rzeczypospolitej – dr Paweł Libera
- Życie codzienne konspiratora-żołnierza Armii Krajowej 1939-1945 - prof. Marek Ney-Krwawicz
- Z dziejów obozu piłsudczykowski. Delegaci Naczelnika Państwa na paryską konferencję pokojową– prof. Mariusz Wołos

Zakład Badań nad Dziejami Polski po 1945

- Kino historyczne w PRL – prof. Jerzy Eisler
- Historia zwierząt w PRL – prof. Dariusz Jarosz
- Jiří Lederer (1922-1983) – dziennikarz i opozycjonista, bohater narodów czeskiego i polskiego - dr Bartosz Kaliski
- Historia społeczno-polityczna Polski Ludowej – dr Bartosz Kaliski
- Archiwum Wiesława Chrzanowskiego - dr hab. prof. IH PAN Krzysztof Kosiński

- Konspiracja narodowa w okupowanej Warszawie i jej powojenne losy - dr hab. prof. IH PAN Krzysztof Kosiński
- Stefan Starzyński Sonderhäftling Trzeciej Rzeszy – prof. Tomasz Szarota
- Społeczeństwo PRL i środowisko naturalne - dr Ewelina Szpak
- Polski przemysł motoryzacyjny - dr Hubert Wilk
- Codziennosc legionowa 1914-1918 - prof. Tadeusz Wolsza

Pracownia Historii Europy Wschodniej i Studiów nad Imperiami XIX i XX w.

- Pracownicy dóbr ziemskich na ziemiach polskich w XIX i XX w. - dr hab. prof. IH PAN Tadeusz Epsztein
- Józef Piłsudski wobec kwestii białoruskiej - dr hab. prof. IH PAN Joanna Gierowska-Kałuża
- Ruch anarchistyczny w guberni grodzieńskiej (1903-1914) – dr Aliaksandr Laneuski
- Propaganda polska podczas wojny polsko-sowieckiej 1919-1920 - dr hab. prof. IH PAN Aleksandra Leinwand
- Austria (Austro-Węgry) w polityce Stanów Zjednoczonych XIX i XX w. - dr hab. prof. IH PAN Hanna Marczevska-Zagdańska
- Historia Polski w XIX i XX w na tle aktualnego dorobku i modeli interpretacyjnych w historiografii światowej - prof. Andrzej Nowak
- Ciechomski Jerzy Edmund Marian h. Wąż (1882-1955), ziemianin, prezes Związku Ziemian we Włocławku – mgr Michał Raczkowski
- Dyskusja wokół idei kultury i sztuki narodowej na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX w na tle prądów europejskich – dr Adrianna Sznajder

Pracownia Historii Pomorza i Krajów Bałtyckich

- Urzędy domenalne i domenalno-rentowe w Prusach zachodnich w latach 1772-1872 – dr Janusz Dargacz
- Lustracja województwa kaliskiego 1789 - prof. dr hab. Jerzy Dygdała
- Indeksy do Lustracji województw wielkopolskich i kujawskich 1789 – cz. II: Województwo sieradzkie, t.1: powiaty sieradzki i szadkowski – prof. Jerzy Dygdała
- Słownik historyczno-geograficzny Inflant Polskich do 1772 r. - dr Paweł Jezierski
- Mitawa od drugiej połowy XVI do końca XVIII w. Struktura społeczna. Rola w życiu politycznym i gospodarczym Kurlandii - dr Paweł Jezierski
- Rozwój własności ziemskiej w tzw. Inflantach Polskich od schyłku średniowiecza do końca XVIII w - dr Paweł Jezierski
- Johan von Hoverbeck (1606-1682) – dr hab. prof. IH PAN Andrzej Kamiński
- Bibliografia Historii Kujaw za rok 2019 - dr hab. Tomasz Łaszkiewicz, dr Tomasz Krzemiński
- Edycje źródłowe korespondencji i pamiętników ziemiańskich Pomorza i Kujaw w XX w. - dr hab. Tomasz Łaszkiewicz
- Starostowie na Pomorzu w latach II Rzeczypospolitej (1920-1939)- dr hab. prof. IH PAN Przemysław Olstowski
- Rok 1920 na Pomorzu w świetle dokumentów polskich władz cywilnych i wojskowych oraz ówczesnej prasy i memuarystyki - dr hab. prof. IH PAN Przemysław Olstowski, dr Tomasz Krzemiński, dr Tomasz Łaszkiewicz

Pracownia Historii Gdańska i Dziejów Morskich

- Historia Gdańska t.6 1945-1990 t. cz. 1 1945-1970 i cz. 2 1970-1990 - prof. Edmund Kizik, dr Sylwia Bykowska, dr Marcin Grulkowski, dr Zofia Maciakowska, dr Ewa Baryłewska-Szymańska

- Dom gdański i jego mieszkańcy - prof. Edmund Kizik, dr Sylwia Bykowska, dr Marcin Grulkowski, dr Zofia Maciakowska, dr Ewa Barylewska-Szymańska
- Kształtowanie się społeczeństwa Gdańska 1945-1960 – dr Sylwia Bykowska-Witowska
- Gdański reces zjazdu stanów pruskich z 1485 r. - dr Marcin Grulkowski
- Finanse Głównego miasta Gdańska na tle innych wielkich miast pruskich w XIV-XVI w. – dr Grulkowski
- Historia gdańskiego muzealnictwa do 1945 r. - dr Ewa Barylewska-Szymańska

Pracownicy podlegli bezpośrednio Dyrektorowi IH PAN

- Biografia polityczna gen. Hansa von Beselera – prof. Grzegorz Kucharczyk.

2. Tematy realizowane w 2019 r. przez doktorantów w IH PAN

1. Pavel Ablamski - Polityka narodowościowa II Rzeczypospolitej w latach 1921-1939 (dr hab. prof. IH PAN Joanna Gierowska-Kałuża)
2. Milena Bykowska-Witowska - Działalność polskiego ośrodka wywiadowczego w Meppen na linii granicznej oddzielającej polską i sowiecką strefę okupacyjną Niemiec w latach 1946-1952 (prof. Tadeusz Wolsza)
3. Ewa Cuber-Strutyńska - Sytuacja socjalna, pozycja społeczna, warunki bytowe byłych więźniów nazistowskich obozów koncentracyjnych w latach 1945-1989 oraz odbiór społeczno-medialny w okresie tzw. Polski Ludowej (prof. dr hab. Dariusz Jarosz)
4. Aleksander Długolecki - Władza a prasa społeczno-kulturalna w PRL na przykładzie tygodnika "Kultura" 1963-1981 (dr hab. prof. IH PAN Krzysztof Kosiński)
5. Piotr Donefner - Aparat propagandowy PZPR jako programator, kontroler i nadzorca systemu medialnego PRL w latach 1971-1989. Kreacja rzeczywistości a jej społeczny odbiór (prof. dr hab. Jerzy Eisler)
6. Łukasz Dryblak - Emigracyjny dialog polsko-rosyjski w latach 1939-1956 (prof. dr hab. Andrzej Nowak)
7. Bartłomiej Gajos - Pamięć Rewolucji Październikowej w ZSRR i Rosji 1917-2016 na przykładzie Moskwy i Tambowa (prof. dr hab. Andrzej Nowak)
8. Michał Gochna - Pobór podatku łanowego w powiecie kaliskim u schyłku XVI w. Studium przypadku z dziejów skarbowości Rzeczypospolitej (dr hab. prof. IH PAN Marek Słoń)
9. Olga Gontarska - Kształtowanie się tożsamości narodowej na Ukrainie w latach 1991-2004 przez pryzmat życia kulturalnego kraju (kultura, pamięć i tożsamość w ukraińskim dyskursie intelektualnym (prof. dr hab. Andrzej Nowak)
10. Monika Harchut - Ukraiński Centralny Komitet w Generalnym Gubernatorstwie i postać Włodzimierza Kubijowicza (prof. dr hab. Włodzimierz Mędrzecki)
11. Agnieszka Kajczyk - Powojenna Spółdzielnia Kinor (dr hab. prof. IH PAN Katarzyna Sierakowska)
12. Rozalia Kosińska - Konfederacja radomska (prof. dr hab. Wojciech Kriegseisen)
13. Joanna Kungielis - Mosty, groble i myto w Wielkim księstwie Litewskim (II poł. XIV-XVI w.) (dr hab. prof. IH PAN Adrian Jusupović)
14. Paweł Lesisz - Tematyka historyczna w polskojęzycznej prasie i wydawnictwach zwartych na Litwie w latach 1905-1915 (dr hab. prof. IH PAN Joanna Nalewajko-Kulikow)
15. Halina Matviyenko - Życie codzienne humanistycznego Uniwersytetu Lwowskiego w okresie autonomii galicyjskiej (prof. dr hab. Włodzimierz Mędrzecki)
16. Jekaterina Merkuljeva - Jan Charowski Papaz-zade - tłumacz języków orientalnych w służbie hetmana A.M. Sieniawskiego i jego dzieło (prof. dr hab. Dariusz Kołodziejczyk)
17. Łukasz Mieszkowski - Smoki i wszy. Zaraza w Polsce 1918-1922 (dr hab. prof. IH PAN

Maciej Górny)

18. Anna Pomierny-Wąsińska - Organizacja przestrzeni miejskiej komunalnej Florencji (prof. Halina Manikowska)

19. Marek Rodzik - Stosunki polsko-brytyjskie 1938-1939 (prof. dr hab. Marek Kornat)

20. Piotr Skowroński - Sejm warszawski 1776 (dr hab. Richard Butterwick-Pawlikowski)

21. Amadeusz Szklarz-Habrowski - Parafia Wniebowzięcia NMP w Mstowie w latach 1615-1815. Studium nad lokalną społecznością (dr hab. prof. IH PAN Tomasz Wiślicz-Iwańczyk)

23. Konrad Szuba - Rozwój przestrzenny Warszawy w pierwszym okresie stołeczności (dr hab. prof. IH PAN Marek Słoń)

24. Aleksandra Wierzchowska - Fandom - społeczność fanów literatury i filmów science-fiction w PRL (dr hab. prof. IH PAN Krzysztof Kosiński)

W marcu 2019 r. powstała Szkoła doktorska Anthropos. Tworzy ją 9 Instytutów PAN.

Instytut Historii, Instytut Historii Nauki, Instytut Badań Literackich, Instytut Sławistyki, Instytut Sztuki, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Instytut Archeologii i Etnologii, Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych, Instytut Języka Polskiego.

Podmiotem wiodącym jest Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN. W ramach szkoły projekty swoich prac doktorskich realizuje 15 doktorantów.

W IH PAN realizowane są następujące tematy:

1. Klaudia Ciszewska - Przemoc seksualna w dystrykcie krakowskim podczas Holokaustu

2. Paulina Chrzęszcz - Francuzi deportowani do obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau: ich działalność konspiracyjna, status i miejsce hierarchii obozowej

3. Łukasz Mieszkowski - Smoki i wszy. Zaraza w Polsce 1918-1922

4. Oleksandr Pestrykov - Śląsk w polskiej historiografii akademickiej od lat 30. do 50. XX wieku

3. Realizowane w ramach konkursów Narodowego Centrum Nauki (NCN)

Lp.	Tytuł grantu	Kierownik	Podwykonawcy	Czas projektu
1.	Cyfrowe edycje map dawnych: perspektywy i ograniczenia na przykładzie "Mapy geograficzno-wojskowej i statystycznej Wielkopolski" (1807-1812)	Mgr Tomasz Panecki	Mgr Tomasz Panecki	2016-2019
2.	Zelman Wolfowicz i jego rządy w starostwie drohobyckim w połowie XVIII w.	dr hab. prof. IH PAN Tomasz Wiślicz-Iwańczyk	Dr hab. Tomasz Wiślicz-Iwańczyk Dr Maria Cieśla Mgr Łukasz Truściński + 1 osoba spoza IH PAN	2016-2020
3.	Listy do władz jako źródło do badań historii społecznej PRL	prof. dr hab. Dariusz Jarosz	Prof. dr hab. Dariusz Jarosz Dr Ewelina Szpak + 3 osoby spoza IH PAN	2016-2019
4.	Święto władzy. Ceremonie publiczne w wielkich miastach Prus Królewskich w XVI-XVIII wieku. Studium z kształtowania się nowożytnej kultury ceremonialnej	prof. dr hab. Edmund Kizik	Prof. dr hab. Edmund Kizik + 1 osoba spoza IH PAN	2016-2019

5.	Historia pojęć społeczno-politycznych w Polsce XVIII-XX wieku	prof. dr hab. Maciej Janowski	Prof. dr hab. Maciej Janowski Dr Mariusz Kulik Dr Adam Kozuchowski Dr hab. Maciej Górny Mgr Krzysztof Niewiadomski Dr Grzegorz Krzywiec Dr Joanna Nalewajko-Kulik Dr Magdalena Micińska + 11 osób spoza IH PAN	2016-2019
6.	Funkcjonowanie społeczne architektury wybranych fragmentów przestrzeni publicznej w miastach ziem polskich (ok. 1850-1914)	dr Aleksander Łupienko	Dr Aleksander Łupienko	2016-2019
7.	Atlas historyczny miast polskich: Kalisz	dr hab. Urszula Sowa	Dr hab. Urszula Sowa Mgr Tomasz Panecki Mgr Łukasz Truściński (Dr hab. Marek Słoń) + 3 osoby spoza IH PAN	2016-2019
8.	Edycja akt sejmiku kowieńskiego z lat 1733-1795	dr Monika Jusupović	Dr Monika Jusupović + 1 osoba spoza IH PAN	2016-2019
9.	Porządek płci w nauce polskiej 1890-1952. Przeobrażenia, kontynuacje, dyskontynuacje	dr Iwona Dadej	Dr Iwona Dadej (prof. dr hab. Maciej Janowski)	2016-2019
10.	Kobiety i mężczyźni w małżeństwie w Polsce w latach 1939-1980	dr Natalia Jarska	Natalia Jarska	2017-2020
11.	Annual Fairs in Greater Poland from the Late Middle Ages to the Deluge (1385-1655)	dr Anna Orłowska	Anna Orłowska Patrycja Szewedo	2017-2019
12.	An Uneven Friendship and Its Perception: The Holy Roman Empire and Poland in the Eyes of the Other's Chroniclers/Authors during the Middle Ages (10.-15. c.)	dr Grischa Vercamer	Grischa Vercamer +2 osoby spoza IH PAN	2017-2019
13.	„Nowoczesność, jakość i estetyka wyposażenia gospodarstw domowych. Wpisywanie ideologii w artefakty kultury materialnej w socjalistycznej Polsce (1970-1989)”	dr Patryk Wasiak	Patryk Wasiak + 2 osoby spoza IH PAN	2017-2020
14.	„Alberty z Trois-Fontaines i trzynastowieczna cysterska wizja wspólnoty historyczno-kulturowej Europy/Christianitas”	dr Antoni Grabowski	Antoni Grabowski	2017-2020
15.	Zniszczenia wojenne w Rzeczypospolitej w XVII wieku: analiza porównawcza zjawiska na obszarze Rusi Czerwonej i Wielkopolski w perspektywie kryzysu gospodarczego XVII wieku	dr Andrzej Gliwa	Andrzej Gliwa + 4 osoby spoza IH PAN	2017-2022
16.	Studia nad etnosem i rasą w Polsce a międzynarodowy obieg wiedzy 1918-1952	dr Olga Linkiewicz	dr Olga Linkiewicz	2017-2018

17.	Rozliczenia z korupcją polityczną i nadużywaniem stanowisk w Polsce i Niemieckiej Republice Demokratycznej w latach osiemdziesiątych XX w. Studium historyczno-socjologiczne	mgr Jakub Szumski	mgr Jakub Szumski	2018-2021
18.	Rzeczpospolita Obojga Narodów w rękopiśmiennym obiegu informacji w Anglii w pierwszej połowie XVII w. Informacje o Polsce w newsletterach Johna Pory'ego	dr Anna Kalinowska	dr Anna Kalinowska	2018-2019
19.	Kronika halicko-wołyńska w kolekcji historycznej	dr Adrian Jusupović	dr Adrian Jusupović	2018-2019
20.	Sposoby postrzegania zwierząt egzotycznych w drukach ulotnych, 1500-1650	mgr Konrad Bielecki	mgr Konrad Bielecki	2018-2019
21.	Portugalska tożsamość zamorska w kontekście analizy sieci społecznych	mgr Agata Bloch	mgr Agata Bloch	2018-2021
22.	Etnopolityka. Studia nad etnosem i rasą w Polsce, polityka i międzynarodowy obieg wiedzy 1918-1958	dr Olga Linkiewicz	dr Olga Linkiewicz	2018-2021
23.	Dzieje unii polsko-litewskiej w latach 1492-1569. Od unii dynastycznej do realnej	dr Dominik Szulc	dr Dominik Szulc	2018-2021
24.	Zaniedbane źródła. Społeczno-polityczna historia Polski na podstawie rękopisów liturgicznych (do początku XIV wieku)	dr Paweł Figurski	dr Paweł Figurski	2018-2021
25.	Między Petersburgiem a Berlinem. Rzeczpospolita w świetle stosunków prusko-rosyjskich w dobie konfederacji barskiej i pierwszego rozbioru.	dr Dorota Dukwicz	Dorota Dukwicz	2019-2021
26.	Dworzanin polski na dworze Jagiellonów i królów elekcyjnych. Pozycja, system wartości, wzorzec osobowy	dr hab. Bożena Czwojdrak	Bożena Czwojdrak dr hab. Piotr Węcowski IH UW dr hab. Marek Ferenc IH UJ dr hab. Agnieszka Januszek dr Dominik Kadzik IH UJ dr hab. Aleksandra Skrzypietz dr Aleksandra Barwicka-Makula dr hab. Katarzyna Kuras IH UJ dr Angela Sołtys	2019-2022
27.	Stosunki polsko-brytyjskie 1937-1939	mgr Marek Rodzik	Marek Rodzik	2019-2022
28.	„Społeczno-kulturowa historia raka w Polsce po 1945 r. Instytucje – miejsca – ludzie”	dr Ewelina Szpak	Ewelina Szpak	2019-2022
29.	Sieć osadnicza Warmii - badania wstępne	dr Wiesława Duży	Dr Wiesława Duży	2019-2020
30.	Relacje polsko-rosyjskie z perspektywy emigracji. Pola współpracy i rywalizacji na przykładzie głównych centrów emigracyjnych w latach 1939-1956.	Mgr Łukasz Dryblak	Łukasz Dryblak	2019-2022
31.	Prałaci greckokatolicy z Galicji wobec wyzwań Rewolucji, Restauracji i nacjonalizmu: Mychajło Harasewycz, baron de Neustern, i jego środowisko intelektualne	dr Tomasz Hen-Konarski	dr Tomasz Hen-Konarski	2019-2022

WNIOSKI ZŁOŻONE W 2019 ROKU do NCN (rozstrzygnięcie będzie w czerwcu 2020 r.)

1. „Sekularyzacja Zachodu: Tacytyzm od XVI do XVIII wieku”, dr Jan Hendrik Waszink;

2. „Kształtowanie się pojęcia miejscowości w Polsce: pomiędzy mapą, tekstem a rzeczywistością”, dr Tomasz Panecki;
3. „Mikrohistoryczna analiza relacji międzyreligijnych w mieście prywatnym w XVII w. Studium przypadku Słucka”, dr Maria Cieśla;
4. „Polsko-francuskie stosunki gospodarcze w okresie międzywojennym”, dr Anna Ambrochowicz-Gajownik;
5. „Debata o pakistańskim prawie rodzinnym w latach 50. i 60. ubiegłego wieku i jej kontekst socjopolityczny. Przyczynek do badań nad historią społeczną subkontynentu indyjskiego, ze szczególnym uwzględnieniem pojęcia "modernizacji", dr Tomasz Flasiński;
6. „W obliczu rozbioru. Korespondencja króla Stanisława Augusta i jego najbliższych współpracowników z posłem Andrzejem Ogińskim w Wiedniu (1772-1774). Edycja źródłowa i opracowanie”, dr Jakub Bajer;
7. „Sieć osadnicza Warmii od XVI do XX wieku”, dr Wiesława Duży;
8. „Trwałość w obliczu zmian i zaburzeń - jarmarki i ich sieci”, dr Anna Orłowska;
9. „Geneza systemu królewsko-ambadorskiego. Kształtowanie systemu władzy w Rzeczypospolitej po pierwszym rozbiore (1772-1776)”, mgr Piotr Skowroński;
10. „Przestrzenie komunikacji społecznej. Kulturowa funkcja karczm w Rzeczypospolitej Polsko-Litewskiej XVI-XVIII wieku”, dr hab. Tomasz Wiślicz-Iwańczyk.

4. Realizowane w ramach konkursów Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (NPRH)

Lp.	Tytuł grantu	Kierownik	Wykonawcy	Czas projektu
1.	Acta Poloniae Historica – wydanie numerów 114-123.	-	-	2016-2021
2.	Kwartalnik Historyczny – wydanie numerów „English Language Edition” nr. 1-5.	-	-	2016-2021
3.	Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej – wydanie numerów „Special Issue 2017-2021”	-	-	2016-2021
4.	Sylwia Bykowska <i>Rehabilitacja i weryfikacja narodowościowa ludności polskiej w województwie gdańskim po II wojnie światowej</i> tłumaczenie na j. angielski.	-	-	2016-2019
5.	Bylina Stanisław - <i>Religijność późnego średniowiecza</i> – tłumaczenie na j. angielski.	-	-	2016-2019
6.	Małgorzata Gmurczyk-Wrońska – <i>Stanisław Patek w dyplomacji i polityce (1914-1939)</i> – tłumaczenie na j. angielski	-	-	2016-2019

7.	Paweł Kras „ <i>Ad absolendam diversarum haeresium pravitatem. System inkwizycyjny w średniowiecznej Europie</i> ” – tłumaczenie na j. angielski	-	-	2016-2019
8.	Nalewajko-Kulikov Joanna <i>Obywatel Jidyszlandu: rzecz o żydowskich komunistach w Polsce</i> – tłumaczenie na j. angielski	-	-	2016-2019
9.	Szady Bogumił <i>Geografia struktur religijnych i wyznaniowych w Koronie w II połowie XVIII wieku</i> – tłumaczenie na j. angielski	-	-	2016-2019
10.	Wiślicz Tomasz. <i>Zarobić na duszne zbawienie: religijność chłopów małopolskich od połowy XVI do końca XVIII wieku</i> - tłumaczenie na j. angielski	-	-	2016-2020
11	Protokoły posiedzeń Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej (1918-1923). Wydawnictwo źródłowe.	Prof. dr hab. Marek Kornat	Dr Paweł Libera, dr hab. prof. IHPAN Joanna Gierowska-Kałużur, dr hab. prof. IH PAN Małgorzata Gmurczyk-Wrońska 8 osób spoza IH PAN	2015-2020
12	Atlas historyczny Polski XVI wieku – dopełnienie serii	Dr hab. prof. IH PAN Marek Słoń	Pracownicy zakładu 3 osoby spoza IH APN	2015-2020
13	Słownik historyczno-geograficzny ziem polskich w średniowieczu – nowe obszary i kontynuacja	Prof. dr hab. Tomasz Jurek	Pracownicy zakładu	2015-2020
14	Szlachta polsko-inflancka wobec przełomu. Materiały z dyneburskich akt grodzkich i ziemskich z lat 1764-1774	Prof. dr hab. Bogusław Dybaś	Prof. Bogusław Dybaś, dr Paweł Jeziorski 1 osoba spoza IH PAN	2015-2019
15	Instrukcje ambasadorów rosyjskich w Rzeczypospolitej 1772-1793	Dr Adam Danilczyk	Dr Adam Danilczyk 3 osoby spoza IH PAN	2015-2019
16	Pierwsza niemiecka okupacja. Królestwo Polskie i kresy wschodnie pod okupacją mocarstw centralnych 1914-1918. Założenia, cele, metody działania i konsekwencja. Różnice i podobieństwa polityki okupacyjnej wobec Polaków w XX wieku.	Prof. Grzegorz Kucharczyk	Prof. Grzegorz Kucharczyk, dr Rafał Łysoń, dr hab. prof. dr hab. Joanna Gierowska-Kałużur. 3 osoby spoza IH PAN	2015-2019
17	Ontologiczne podstawy budowy historycznych systemów informacji geograficznej	Prof. Bogumił Szady	Prof. Bogumił Szady, prof. Marek Słoń, mgr Tomasz Związek, mgr Tomasz Panecki, 6 osób spoza IH PAN	2015-2019
18	Joanna Gierowska-Kałużur <i>Zarząd Cywilny Ziem Wschodnich (19 lutego 1919 - 9 września 1920)</i> (tłumaczenie)	-	-	2017-2020
19	Dariusz Jarosz, Maria Pasztor – <i>Afera mięsna – fakty i konteksty</i> (tłumaczenie)	-	-	2017-2020

20	Bartosz Kaliski <i>Kurierzy wolnego słowa: (Paryż- Praga-Warszawa 1968 -1970)</i>	-	-	2017-2020
21	Marek Kornat <i>Polityka zagraniczna Polski 1938-1939. Cztery decyzje Józefa Becka</i>	-	-	2017-2020
22	Aleksander Łupienko <i>Przestrzeń publiczna Warszawy w pierwszej połowie XIX wieku</i>	-	-	2017-2020
23	Anna Machcewicz – Kazimierz Moczarski. <i>Biografia</i>	-	-	2017-2020
24	Igor Kąkolewski, <i>Melancholia władzy. Problem tyranii w europejskiej kulturze politycznej XVI stulecia</i>	-	-	2018-2020
25	Barbara Klich-Kluczeńska - <i>Rodzina, tabu i komunizm w Polsce (1956- 1989)</i>	-	-	2018-2020
26	Opracowanie i wydanie Bibliografii historii Polski XIX i XX wieku. T. III: 1865-1918. Czasopisma, jednodzielniki, kalendarze. Wol. 4: Emigracja i Polonia	Dr hab. Stefan Gąsiorowski	Pracownicy Pracowni Bibliografii Retrospektywnej XX w.	2018-2023
27	Dokumentacja dorobku historiografii w zakresie historii Polski – baza danych	dr hab. Anna Gruca	Pracownicy Pracowni Bibliografii Bieżącej	2018-2023
28	Rękopiśmienna mapa topograficzna Galicji Zachodniej z lat 1801-1804 (tzw. Mapa Heldensfelda) ze zbiorów Archiwum Wojennego w Wiedniu – polskie dziedzictwo kulturowe i historyczne o charakterze regionalnym w zbiorach obcych	dr Waldemar Bukowski	Dr Waldemar Bukowski, prof. Bogusław Dybaś, mgr Michał Schmidt, oraz 8 osób spoza IH PAN	2018-2023
29	Patriotki jutra. Działania niepodległościowe, postawy obywatelskie i praca edukacyjna Polek we Lwowie (1863-1939) w świetle materiałów zebranych przez Muzeum Zasłużonych Polek we Lwowie oraz Ossolineum. Edycja i komentarz	dr Iwona Dadej	Dr Iwona Dadej, dr hab. prof. IH PAN Katarzyna Sierakowska, dr Agnieszka Biedrzycka oraz 5 osób spoza IH PAN	2018-2023
30	Urzednicy Wielkiego księstwa Litewskiego. Spisy: Ziemia nowogródzka i województwo nowogródzkie XV-XVIII wiek	Prof. dr hab. Andrzej Rachuba	Prof. dr hab. Andrzej Rachuba, dr Adam Danilczyk, dr Tomasz Jaszczołt, oraz 5 osób spoza IH PAN	2018-2023

PROJEKTY PRZYZNANE W 2019 w ramach NPRH (początek w 2020 roku)

1.”Badania w dziedzinie biografistyki historycznej – opracowanie ok. 1000 artykułów biograficznych do publikacji w PSB” kierownik: prof. Andrzej Romanowski

2. Kartografia w służbie reform państwa epoki stanisławowskiej – krytyczne opracowanie "Geograficzno-statystycznego opisanie parafii Królestwa Polskiego" oraz map województw koronnych Karola Perthéesa kierownik: dr hab. Bogumił Szady

3. „Parlamentarzyści Wielkiego Księstwa Litewskiego 1566 – 1794” kierownik prof. dr hab. Andrzej Rachuba

WNIOSKI ZŁOŻONE W OSTATNICH NABORACH NPRH (czekające na rozstrzygnięcie)

W ramach modułu DZIEDZICTWO

1. „Słownik historyczno-geograficzny ziem polskich w średniowieczu - nowe perspektywy”
Kierownik: prof. dr hab. Tomasz Jurek

2. „Polscy zesłańcy postyczniowi na Syberii - interaktywny słownik biograficzny”-
Kierownik: dr Mariusz Bogdan Kulik

3. „Przewodnik po zachowanych w rozproszeniu materiałach pozostałych po Zarządzie Cywilnym Ziem Wschodnich (1919-1920)”
Kierownik: dr hab. Joanna Gierowska-Kałuża

4. „Platerowie w Rzeczypospolitej. Korespondencja polsko-inflanckiej rodziny z XVII-XVIII wieku”
Kierownik: prof. dr hab. Bogusław Stanisław Dybaś

5. „Ocalić dla potomności. Materialna i duchowa spuścizna ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej (II poł. XIX w.-1918 r.)”
Kierownik: dr hab. Tadeusz Jan Epsztein

6. „Źródła rosyjskie do dziejów stosunków polsko - rosyjskich w XVI - XVIII wieku.”
Kierownik: dr Adam Danilczyk

7. „Edycja akt sejmiku trockiego z lat 1733-1795”
Kierownik: dr Monika Anna Jusupović

8. „Edycja cyfrowa źródeł skarbowych dawnej Rzeczypospolitej z ksiąg sądowych ziem ruskich Korony. Część 1: ziemia lwowska w latach 1587-1717”
Kierownik: dr Przemysław Gawron

9. „Wielkopolskie rezygnacje. Wokół udostępnienia, edycji i analizy średniowiecznych oraz wczesnonowożytnych ksiąg sądowych z lat 1434–1523”
Kierownik: mgr Urszula Zachara- Związek

10. „Krytyczna edycja źródłowa uniwersałów ostrzegawczych i mobilizacyjnych oblatowanych w sądach grodzkich i ziemskich Rusi Czerwonej w XVII wieku.”
Kierownik: dr Andrzej Gliwa

11. „Atlas historyczny Rzeczypospolitej. Ruś Czerwona w drugiej połowie XVI wieku – przygotowanie map szczegółowych w postaci cyfrowej oraz edycja źródeł.”
Kierownik: dr hab. Andrzej Janeczek

12. „Edycja krytyczna Powieści dorocznej wraz z komentarzami i tłumaczeniem”
Kierownik: dr hab. Adrian Jusupović

W ramach modułu FUNDAMENTY

1. „Antypolskie dyskursy w Republice Weimarskiej 1918 – 1933”
Kierownik: prof. dr hab. Grzegorz Kucharczyk

W ramach modułu Uniwersalia

1. „Bogusław Dybaś „Na obrzeżach Rzeczypospolitej. Sejmik piltyński w latach 1617–1717 (z dziejów instytucji stanowej)“ - tłumaczenie na język niemiecki.

2. „Hubert Wilk - Między pragmatyzmem a oczekiwaniami. Społeczeństwo, władza i samochody w Polsce 1945-1970. - tłumaczenie na język angielski

5. Realizowane w ramach innych konkursów

Lp.	Tytuł grantu	Kierownik	Wykonawcy	Czas projektu	Instytucja
1	Od Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej do Wielkiej Rewolucji Rosyjskiej. Pamięć o rewolucji październikowej w Rosji na przykładzie Moskwy i Tambowa (1991-2015)	Mgr Bartłomiej Gajos	Mgr Bartłomiej Gajos	2015-2019	MNiSW – Diamentowy grant
1.	Historyczna ontologia przestrzeni miejskiej (Historical Ontology of Urban Spaces)	dr Wiesława Duży	Dr Aleksander Łupienko Dr Anna Orłowska Mgr Dawid Maciuszek Mgr Grzegorz Myrda Mgr Katarzyna Słomska Prof. Marek Słoń Mgr Michał Słomski Mgr Urszula Zachara-Związek Dr Wiesława Duży oraz 1 osoba spoza IHPAN	2019-2021	NAWA
2.	Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej	dr Olga Linkiewicz	Dr Olga Linkiewicz Dr Natalia Jarska	2019-2020	NAWA
3.	Studia Źródłoznawcze	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
4	Studia Geohistorica	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych

5	Roczniki Historyczne	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
6	Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
7	Rocznik Lituanistyczny	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
8	Polska 1944/45-1989. Studia i Materiały	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
9	Odrodzenie i Reformacja	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
10	Klio Polska	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
11	Dzieje Najnowsze	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
12	Kwartalnik Historyczny	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
13	Legatio: The Journal for Renaissance and Early Modern Diplomatic Studies	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych
14	Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo- Wschodniej	-	-	2019-2020	MNiSW – Wsparcie czasopism naukowych

WNIOSKI ZŁOŻONE W OSTATNICH NABORACH (czekające na rozstrzygnięcie)

w ramach programu MNiSW: Doskonała nauka

1. Wsparcie konferencji naukowych - „Nowy model społeczeństwa I Rzeczypospolitej”
2. Wsparcie monografii naukowych – „Wydanie monografii Adrianny Sznajk”

w ramach programu MNiSW: Społeczna odpowiedzialność nauki

1. Popularyzacja nauki i promocja sportu - „Wokół Niepodległości. Umiędzynarodowienie wyselekcjonowanych publikacji pracowników IHPAN”
2. Popularyzacja nauki i promocja - „Atlas Historyczny Polski 2.0”

IV

Promowanie i upowszechnianie działalności naukowej

W 2019 roku Instytut Historii PAN brał udział w trzech dużych przedsięwzięciach będących okazją do prezentacji działalności wydawniczej Instytutu i promowania wydawanych przez niego czasopism i książek. W dniach 23–26 maja wybrane publikacje były wystawiane na stoisku zbiorczym Polskiej Akademii Nauk na Warszawskich Targach Książki i Targach Książki Akademickiej i Naukowej ACADEMIA, odbywających się w Warszawie, na Stadionie Narodowym. Następnie, przy okazji XX Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Lublinie w dniach 18–20 września Instytut uczestniczył w Targach Książki i Prasy Historycznej, z osobnym stoiskiem. Natomiast w dniach 28 listopada – 1 grudnia Instytut tradycyjnie wziął udział w Targach Książki Historycznej, w ich XXVIII edycji, odbywającej się w Arkadach Kubickiego Zamku Królewskiego w Warszawie, gdzie publikacje Instytutu również prezentowane były na indywidualnym stoisku.

Publikacje Instytutu Historii PAN zostały dostrzeżone w konkursach branżowych. Wśród książek nominowanych do Nagrody im. Franciszka Bujaka znalazły się prace: Tomasza Krzemińskiego, *Codziennosc mniejszych miast Pomorza Nadwiślańskiego końca XIX i pierwszych dziesięcioleci XX wieku. Zmiany warunków materialnych i przeobrażenia obyczajowości* (IHPAN, Warszawa 2017), Mateusza Rodaka, *Pospolitalcy, cuwaksi, powrotowcy. Osadzeni w Więzieniu Karnym Warszawa – Mokotów (1918–1939)* (IHPAN, Wydawnictwo Neriton, Warszawa 2017), oraz Huberta Wilka, *Między pragmatyzmem a oczekiwaniami. Społeczeństwo, władza i samochody w Polsce 1945–1970* (IHPAN, Warszawa 2017) – ta ostatnia monografia otrzymała wyróżnienie. Natomiast w II edycji Nagrody im. Józefa A. Gierowskiego i Chonego Shmeruka trzecią nagrodę zdobyła praca Marii Cieśli *Kupcy, arendarze i rzemieślnicy. Różnorodność zawodowa Żydów w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII i XVIII w.* (IHPAN, Warszawa 2018).

W ciągu roku Instytut Historii PAN organizował i współorganizował promocje swoich książek, ukazały się ponadto liczne recenzje publikacji. Wydawnictwa Instytutu promowane są stale poprzez stronę internetową (nowości wydawnicze, księgarnia internetowa), czasopisma zaś poprzez strony internetowe poszczególnych tytułów, obecność w repozytoriach (RCIN, APCz) oraz w bazach referencyjnych.

Konferencje organizowane lub współorganizowane przez IH PAN w 2019 r.

1. **„100 lat stosunków dyplomatycznych Rumunii i Polski 1919–2019”** (IH PAN, Rumuński Instytut Kultury), Warszawa, 04.04.2019 r.
2. **„Rycerstwo–szlachta: ewolucja, porównanie”** (IH PAN, Związek Szlachty Polskiej), Warszawa, 26–27.04.2019 r.
3. **„Archiwiści i historycy w służbie państwa i społeczeństwa od późnego średniowiecza do końca XX wieku”** (IH PAN, IH UW), Warszawa, 16–17.05.2019 r.
4. **„Cudzoziemcy i dyplomaci na dworach monarszych polskich i czeskich od XIII do XVIII wieku”** (IH PAN, AV CR), Warszawa, 23.05.2019 r.
5. **„Historycy o historii najnowszej. Jak pisać o współczesnych dziejach Polski. Doświadczenia indywidualne – stan historiografii – zadania na przyszłość”** (IH PAN, IPN), Warszawa, 24.05.2019 r.
6. **„The Gestures of Diplomacy: Gifts, Ceremony, Body Language (1400–1750)”** (IH PAN, DiplomaticA Research Group (CAS, EA 801), Université Toulouse Jean Jaurès, Bath Spa University), Tuluza, 30–31.05.2019 r.
7. **„Geschlecht und/in Wissenschaft – Vorstellungen, Inszenierungen und Visualisierungen in der ersten Hälfte des 20 Jahrhunderts“** (IH PAN, Uniwersytet Warszawski; GWZO Leipzig; Nordost-Institut (IKGN) e.V. Lüneburg); Berlin, Centrum Badań Historycznych PAN, 14.06.2019 r.
8. **„Wokół unii Polski z Litwą – separatyzm, partykularyzm, swoistość”** (XXVIII Spotkanie Komisji Lituanistycznej przy KNH, Instytut Historii Prawa UW, Instytut Historyczny UW, IH PAN), Warszawa, 24–25.09.2019 r.
9. **„Skarbowość polska i litewska w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności”** (IH PAN, Uniwersytet w Białymstoku), Warszawa, 14–15.10.2019 r.
10. **„Ziemie Księstwa Mołdawskiego, Rzeczpospolita i region czarnomorski w XV–XX wieku”** (IH PAN, Mołdawski Uniwersytet Państwowy w Kiszyniowie – Fakultet Historyczny, IH UJ, IH UO, IH UW, Ambasada RP w Kiszyniowie), Kiszyniów, 17–20.10.2019 r.
11. **„Symposium: chłopski opór – różne perspektywy badawcze”** (IH PAN), Warszawa, 22.10.2019 r.
12. **„Dziedzictwo Kodnia Sapiehów. Kultura, religia, polityka”** (IH PAN, WT UAM Poznań), Warszawa, 26.10.2019 r.

V

Działalność wydawnicza w 2019 r.

Wydawnictwa własne jednostki w roku sprawozdawczym

ogółem wydane		z tego								
		wydawnictwa zwarte		wydawnictwa ciągłe					Pozostałe	
				w tym <i>czasopisma:</i> <i>drukowane</i>		<i>wyłącznie</i> <i>w wersji</i> <i>elektronicznej</i>	Inne wydawnictwa ciągłe			
liczba tytułów /tomów	nakład w egz.	liczba tytułów /tomów	nakład w egz.	liczba tytułów /tomów	nakład w egz.	liczba tytułów /tomów	liczba tytułów /tomów	nakład w egz.	liczba tytułów /tomów	nakład w egz.
39/51	15050	21/21	6450	14/25	5500	0/0	4/5*	3100	1/1**	–

* jeden z tytułów wyłącznie w wersji elektronicznej

** trzy tytuły (dwa tłum. książek na j. ang. oraz baza danych z oprac.) wyłącznie w wersji elektronicznej

Czasopisma udostępniane na platformach cyfrowych (De Gruyter Open/Springer; PAN – Czytelnia Czasopism, Elektroniczna Biblioteka; inne platformy)

Liczba tytułów ogółem 13, w tym:

Tytuł czasopisma, nazwa platformy elektronicznej, na której zostało udostępnione czasopismo.

Acta Poloniae Historica – RCIN: Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych; APCz: Akademicka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Czasopismo Prawno-Historyczne – PRESSto: otwarte czasopisma naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; AMUR: Adam Mickiewicz University Repository; strona internetowa czasopisma

Dzieje Najnowsze – RCIN: Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych; APCz: Akademicka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma; BazHum: Czasopisma humanistyczne i społeczne; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Klio Polska. Studia i Materiały z Dziejów Historiografii Polskiej XIX-XX Wieku – APCz: Akademicka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Kwartalnik Historyczny – RCIN: Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych; APCz: Akademicka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Legatio. The Journal for Renaissance and Early Modern Diplomatic Studies – APCz: Akademicka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Odrodzenie i Reformacja w Polsce – RCIN: Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych; APCz: Akademicka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Polska 1944/45-1989 – APCz: Akademyka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma;
BazHum: Czasopisma humanistyczne i społeczne; CEEOL: Central and Eastern European
Online Library

Rocznik Lituanistyczny – APCz: Akademyka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma;
CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych – APCz: Akademyka Platforma Czasopism; strona
internetowa czasopisma; BazHum: Czasopisma humanistyczne i społeczne; CEEOL: Central
and Eastern European Online Library

Roczniki Historyczne – APCz: Akademyka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma;
BazHum: Czasopisma humanistyczne i społeczne; CEEOL: Central and Eastern European
Online Library

Studia Geohistorica – APCz: Akademyka Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma;
CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej – RCIN: Repozytorium Cyfrowe
Instytutów Naukowych; APCz: Akademyka Platforma Czasopism; strona internetowa
czasopisma; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

Studia Źródłoznawcze – RCIN: Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych; APCz: Akademyka
Platforma Czasopism; strona internetowa czasopisma; BazHum: Czasopisma humanistyczne i
społeczne; CEEOL: Central and Eastern European Online Library

VII

Współpraca naukowa z zagranicą w 2019 r.

W okresie objętym sprawozdaniem w ramach tradycyjnej wymiany badawczej (w ramach umów międzyakademijnych realizowanych za pośrednictwem Polskiej Akademii Nauk oraz bezpośrednich umów międzyinstytutowych) Instytut gościł 33 uczonych zagranicznych, natomiast pracownicy Instytutu wyjeżdżali 34 razy w celach naukowo-badawczych. Po raz pierwszy od kilku lat poziom wizyt oraz wyjazdów w ramach ww. umów odnotowano na podobnym poziomie, choć liczba wyjazdów indywidualnych jest wielokrotnie wyższa (są to wyjazdy głównie ze środków grantowych, stypendiów oraz innych dofinansowań).

W 2019 r. Instytut był jak co roku współorganizatorem cyklicznej konferencji międzynarodowej o charakterze dwustronnym – tym razem XXVIII spotkania Komisji Lituanistycznej pt. „Wokół unii Polski z Litwą - separatyzm, partykularyzm, swoistość”. Z konferencji o charakterze międzynarodowym należy także wspomnieć konferencje zorganizowane zagranicą – „The Gestures of Diplomacy: Gifts, Ceremony, Body Language (1400 - 1750)” zorganizowaną wspólnie z Diplomatic Research Group (CAS, EA 801), Université Toulouse Jean Jaurès oraz Bath Spa University w Tuluzie i „Geschlecht und/in

Wissenschaft – Vorstellungen, Inszenierungen und Visualisierungen in der ersten Hälfte des 20 Jahrhunderts“ zorganizowaną z Uniwersytetem Warszawskim, GWZO Leipzig, Nordost-Institut (IKGN) e.V. Lüneburg oraz Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie. Dużym przedsięwzięciem była też współorganizacja konferencji „Ziemie Księstwa Mołdawskiego, Rzeczpospolita i region czarnomorski w XV-XX wieku” przy udziale m.in. Mołdawskiego Uniwersytetu Państwowego w Kiszyniowie – Fakultet Historyczny, Instytutów Historii Uniwersytet u Jagiellońskiego, Opolskiego i wrocławskiego oraz Ambasady RP w Kiszyniowie. Ważną konferencją o charakterze międzynarodowym, ale zorganizowaną w kraju była ta zorganizowana wspólnie z Rumuńskim Instytutem Kultury świętująca „100 lat stosunków dyplomatycznych Rumunii i Polski 1919-2019” oraz wspólna z polsko-czeska pt. „Cudzoziemcy i dyplomaci na dworach monarszych polskich i czeskich od XIII do XVIII wieku” (we współpracy z Czeską Akademią Nauk).

Instytut był także współorganizatorem kilku krajowych konferencji m.in.: „Rycerstwo-szlachta: ewolucja, porównanie” wspólnie ze Związkiem Szlachty Polskiej; „Archiwiści i historycy w służbie państwa i społeczeństwa od późnego średniowiecza do końca XX wieku” z Instytutem Historycznym UW; „Historycy o historii najnowszej. Jak pisać o współczesnych dziejach Polski. Doświadczenia indywidualne – stan historiografii – zadania na przyszłość” wraz z Instytutem Pamięci Narodowej; „Skarbowość polska i litewska w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności” z Uniwersytetem w Białymstoku; „Dziedzictwo Kodnia Sapiechów. Kultura, religia, polityka” wraz z UAM w Poznaniu oraz samodzielnie zorganizował konferencję „Symposium: chłopski opór – różne perspektywy badawcze”.

W zakresie instytucjonalnych form współpracy IH PAN kontynuował współpracę z 10 jednostkami zagranicznymi, z którymi ma porozumienia i umowy o współpracy naukowej (trwają starania o wznowienie umowy z Centrum Studiów Mediewistycznych w Pradze).

Pracownicy Instytutu uczestniczyli również w międzynarodowych konferencjach za granicą, bądź wygłaszali wykłady w różnych ośrodkach często o międzynarodowym prestiżu (m.in. DHI Vilnius, Lietuvos istorijos institutas, DHI Praha, Collegium Carolinum, Deutsches Kulturforum östliches Europa Hanower, Haus des Deutschen Ostens w Monachium, Oberseminar zur Osteuropäischen Geschichte, Uniwersytet Ludwika Maksymiliana w Monachium, Archiwum Uniwersytetu Karola Praga, Instytut Polski w Bratysławie, Ústav pamäti národa, Bratysława, Vietnam Institute for Indian and Southwest Asian Studies, Vietnam Academy of Social Sciences w Hanoi, University of Toronto, Ukraiński Uniwersytet Katolicki we Lwowie, New York University w Pradze, Centre francais de recherche en sciences sociales (CEFRES) w Pradze, Politechnika Turyńska, Universität Leipzig, Institut für deutsche Philologie, Universität Greifswald, Historisches Seminar, Zurich Universität, Columbia University w Nowym Jorku, University of Cambridge, The Institute of Historical Research (IHR)/School of Advanced Study University of London.

Warto też podkreślić aktywny udział pracowników Instytutu w staraniach o pozyskanie środków na wspólne badania międzynarodowe we współpracy z naukowcami z m.in. Czech, Litwy (próby wspólnych projektów NCN) czy Węgier (związanych ze zmianami w funkcjonowaniu WAN) oraz nie malejącą wysoką popularność IH PAN jako jednostki goszczącej zagranicznych naukowców – w ramach indywidualnych grantów oraz stypendystów z m.in. Uniwersytetu w Lejdzie (Holandia) czy European University Institute.

Sukcesem było też pozyskanie dwóch grantów Narodowej Akademii Wymiany Akademickiej wspierających współpracę międzynarodową (dziewięć jednostek partnerskich z: Austrii, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Francji oraz Włoch) oraz stypendialną wymianę międzynarodową doktorantów (z jednostkami z Rosji, Litwy, Niemiec, Włoch, Ukrainy, Francji, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii, Szwajcarii oraz Kanady).

VII

Nagrody i wyróżnienia, jakimi zostali uhonorowani pracownicy IH PAN w 2019 r.

Nazwa/rodzaj nagrody	Za co przyznana	Przez kogo przyznana	Komu przyznana
Nagroda im Chone Szmeruka i Józefa Gierowskiego za najlepszą naukową publikację w dziedzinie historii i kultury Żydów w Polsce	za książkę „Kupcy, arendarze rzemieślnicy. Różnorodność zawodowa Żydów w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII i XVIII w.”	Uniwersytet Jagielloński, UMCS w Lublinie	Maria Cieśla
nominacja i przyznanie członkostwa	za dotychczasowe osiągnięcia	Cambridge, Trinity College Postdoctoral Society	Paweł Figurski
nagroda Klio III stopnia	za książkę „Kreślarze ojczyzn. Geografowie i granice międzywojennej Europy.”	Porozumienie Wydawców Książki Historycznej	Maciej Górny
nagroda honorowa im. Wacława Felczaka i Henryka Wereszyckiego	za całokształt ze szczególnym uwzględnieniem książki „Kreślarze ojczyzn. Geografowie i granice międzywojennej Europy.”	PTH Oddział w Krakowie i Wydział Historyczny UJ	Maciej Górny
Nagroda im. Tadeusza Manteuffla	Za osiągnięcia naukowe w 2018 r.	Dyrektor IH PAN	Maciej Górny
Historia Zebrana, najlepsze książki historyczne pierwszego półrocza 2019 roku, kategoria "okiem badacza"	za książkę „Nasza wojna, t. II: Narody, 1917-1923” (Warszawa 2018)	portale histmag.org i granice.pl	Maciej Górny
Nagroda Książka Historyczna Roku im. Karola Modzelewskiego	za książkę "Nasza wojna, t 2: Narody, 1917-1923”	PTH, dyrektorzy instytutów historii.	Maciej Górny

Nagroda "Studiów Źródłoznawczych" im. Profesora Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego - III nagroda w kategorii Edycje źródłowe i pomoce naukowe	za edycję "Księgi małoletnich Głównego Miasta Gdańska z XV w." wyd. i komentarzem opatrzył Marcin Grulkowski, Warszawa 2017, ss. 279	Redakcja "Studiów Źródłoznawczych", Instytut Historii PAN	Marcin Grulkowski
Nagroda im. prof. Jana Baszkiewicza	za monografię "Nie tylko Fiat. Z dziejów stosunków polsko-włoskich 1945-1989"	Rada Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego	Dariusz Jarosz
III Nagroda im. Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego (edycja 2018) w kategorii "Książki z zakresu źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii"	za książkę pt. "Proskrypcja i banicja w miastach pruskich późnego średniowiecza",	Jury nagrody "Studiów Źródłoznawczych" im. prof. Stefana K. Kuczyńskiego.	Paweł Jeziorski
Nagroda Dyrektora Szkoły nr 141 w Krakowie	za działalność dydaktyczno-wychowawczą z okazji Święta Edukacji Narodowej.	Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 141 w Krakowie.	Stanisław Jędryka
I nagroda „Studiów Źródłoznawczych” im. Profesora Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego za rok 2017 w kategorii edycji źródełowych	za Monumenta Poloniae Historica, Nova Series, Vol. XVI: Chronica Galiciano-Voliniana. Chronica Romanoviciana, ediderunt, praefatione notisque instruxerunt, D. Dąbrowski, A. Jusupović	Studia Źródłoznawcze	Adrian Jusupović
Nagroda Historyczna Polityki w kategorii najlepszy debiut 2019	za książkę „Lokalność i nacjonalizm. Społeczności wiejskie w Galicji wschodniej w dwudziestoleciu międzywojennym”	Kapituła Nagrody, tygodnik Polityka	Olga Linkiewicz
Nagroda Historyczna im. Kazimierza Moczarskiego	za książkę „Lokalność i nacjonalizm. Społeczności wiejskie w Galicji	Fundacja im. Kazimierza i Zofii Moczarskich (kapituła nagrody pod przew. prof.	Olga Linkiewicz

	wschodniej w dwudziestolecu międzywojennym.”	Andrzeja Friszkego	
Pomorska Nagroda Muzealna	za książkę, wystawę czasową i działania edukacyjne "Gdańskie ogrody".	Stowarzyszenie Muzealników Polskich.	Zofia Maciakowska
Pomorska Książka Roku	za "Gdańskie ogrody", red. E. Barylewska-Szymańska, Gdańsk 2018	samorząd woj. pomorskiego	Zofia Maciakowska
Order Orła Białego	W uznaniu zasług w upowszechnianiu wiedzy historycznej i propagowaniu wartości patriotycznych, za osiągnięcia w dziedzinie nauk humanistyczno-społecznych oraz popularyzowaniu polskiej myśli naukowej na świecie	Prezydent RP	Andrzej Nowak
Wyróżnienie w XI edycji Konkursu im. Władysława Pobóg-Malinowskiego na Najlepszy Historyczny Debiut Roku 2018	Za pracę doktorską dotyczącą historii Polski i Polaków w XX wieku	IPN i IHPAN	Adrianna Sznepik
Złota Odznaka "Za Opiekę nad Zabytkami"	udział w pracach konserwatorskich i archeologicznych w kościołach w Kraśniku i Janowie Lubelskim oraz przyczynienie się do odnowienia Pomnika Ofiar Hitlerysty w Kraśniku.	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Dominik Szulc
Medal Stowarzyszenia Spadkobierców Polskich Kombatantów II Wojny Światowej	za upowszechnianie wiedzy o bohaterach drugiej wojny światowej.	Stowarzyszenie Spadkobierców Polskich Kombatantów II Wojny Światowej	Dominik Szulc
Pomorska Nagroda Muzealna	za książkę „Gdańskie ogrody”, red. E. Barylewska-Szymańska	Stowarzyszenie Muzealników Polskich, oddział Pomorski.	Ewa Szymańska

„Wiatr od morza”. Pomorska nagroda literacka. Kategoria: Pomorska książka roku 2018	za książkę „Gdańskie ogrody”, red. E.Barylewska- Szymańska	Pomorski Urząd Marszałkowski	Ewa Szymańska
Wyróżnienie w konkursie im. Franciszka Bujaka na najlepszą książkę poświęconą historii społecznej i gospodarczej w 2018 r	za monografię "Między pragmatyzmem a oczekiwaniemi"	Polskie Towarzystwo Historii Gospodarczej	Hubert Wilk

Warszawa, 20 lutego 2020 r.

Dyrektor Instytutu Historii PAN

Prof. dr hab. Maciej Janowski